

☒ STRUČNÉ DEJINY SPISOVNEJ SLOVENČINY

♣ 863

- Rastislav pozval na Veľkú Moravu dvoch bratov z Byzantskej ríše, **Konštantína (Cyrila) a Metoda**, ktorí mali šíriť kresťanstvo v staroslovenčine (macedónske nárečie zo Solúna), ktorá sa stala spisovným jazykom našich predkov

- **staroslovenčina** - prvý slovanský jazyk
- **hlaholika** - prvé slovanské písmo (po smrti Cyrila sa premenovalo na cyriliku)

♣ 10. -12. STOR.

- latinčina sa stala v Uhorsku bohoslužobným, úradným a literárnym jazykom
- ľud hovoril nárečiami

♣ 13. - 14. STOR.

- slovenskí mešťania a zemanovia začali popri latinčine používať aj domáci jazyk

♣ 15. STOR.

- vplyvom obchodných, vojenských (husitov a bratříkov na Slovensku) a kultúrnych stykov (Slovákov študujúcich na Karlovej univerzite v Prahe) sa na územie Slovenska dostala čeština

♣ 16. - 18. STOR.

- čeština sa udržala v evanjelických náboženských obradoch a spisoch a tiež v hovorenom prejave evanjelikov
- písomne sa začala presadzovať kultúrna západoslovenčina a kultúrna stredoslovenčina.

♣ 1787

- dielami **Antona Bernoláka**: Filologicko-kritická rozprava o slovenských písmenách (Dissertatio philologico-critica de litteris Slavorum) a Pravopis (Orthographia) sa uzákonil spisovný jazyk, ktorého základom bola kultúrna západoslovenčina, nazvaná **berňolákovčina**

♣ 1843

- rozhodnutie **Ludovíta Štúra**, J. M. Hurbana a M. M. Hodžu o uzákonení spisovného jazyka slovenského na základe stredoslovenského nárečia

♣ 1846

- **Ludovít Štúr** v spise *Náuka reči slovenskej* spracoval svoju jazykovednú teóriu

♣ 1852

- **Martin Hattala**, slovenský jazykovedec a profesor Karlovej univerzity v Prahe, kodifikoval spisovnú slovenčinu
- kodifikáciu zaznamenal v *Krátkej mluvnici slovenskej*.

♣ 1863 - 1875

- založenie a pôsobenie **Matice slovenskej**, zatvorenie troch slovenských gymnázií - v **Martine, Revúcej a Kláštore pod Znievom**

♣ 1902

- **Samo Czambel** vydal *Rukoväť spisovnej reči slovenskej*
- kodifikoval ňou slovenčinu, ktorou sa hovorilo v stredisku národného života v Martine

♣ 1931

- Matica slovenská vydala v Prahe prvé **Pravidlá slovenského pravopisu**

♣ 1953

- vyšli **Pravidlá slovenského pravopisu**, ktoré zaznamenali výrazné zmeny a úpravu

♣ 1959 - 1968

- vyšiel šesťdielny **Slovník slovenského jazyka**, ktorý obsahuje 120 000 slov slovnéj zásoby spisovnej slovenčiny. Nachádzajú sa v ňom vysvetlenia, štylistické hodnotenia a príklady z literatúry

♣ 1984

- vyšlo prvé vydanie **Pravidiel slovenskej výslovnosti**. Ich autorom je doc. PhDr. Ábel Kráľ, DrSc.

♣ 1987

- vyšiel **Krátky slovník slovenského jazyka** obsahujúci 50 000 najpoužívanejších slov

♣ 1990 (25. 10.)

- SNR schválila jazykový zákon, ktorým slovenčinu vyhlásila za úradný jazyk

1991

- vyšli nové Pravidlá slovenského pravopisu

1992 (1. 9.)

- v Ústave Slovenskej republiky je slovenčina uzákonená ako spisovný jazyk

1998

- pravopisná komisia Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV pripravila druhé, doplnené a prepracované vydanie Pravidiel slovenského pravopisu

2000

- pravopisná komisia Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV pripravila tretie, upravené a doplnené vydanie Pravidiel slovenského pravopisu